

Obsah	
Shrnutí hlavních zjištění	5
Úvod	8
I. Rodina a rodinná politika	13
1. Proměny rodiny – rostoucí diverzita a nestabilita	15
1.1 Obraz dnešních českých rodin	18
1.2 Zdroje a kontexty soudobých proměn rodiny	25
1.2.1 Sociálněekonomický kontext života dnešních rodin	27
1.2.2 Podpora rodiny v rodinné a sociální politice	30
1.2.3 Zhodnocení dávek státní sociální podpory s důrazem na přídavek na dítě a rodičovský příspěvek	39
1.2.4 Hodnotově normativní kontext rodinného chování	43
2. Demografický kontext	49
2.1 Počet obyvatel a věková struktura	49
2.2 Partnerství	50
2.3 Rozchody a rozpady rodiny	54
2.4 Rodičovství	57
3. Srovnání příjmové a výdajové situace různých typů domácností	65
3.1 Příjmy	65
3.2 Výdaje	68
4. Bydlení dnešních rodin a materiální životní podmínky	71
4.1 Snižující se dostupnost bydlení	71
4.2 Podpora bydlení rodin	76
4.3 Bydlení podle sociodemografických charakteristik a typů domácností	79
4.4 Ohrožení ztrátou bydlení	91
5. Podmínky pro sladování pracovního a osobního života	96
5.1 Vývoj a struktura zaměstnanosti	96
5.2 Pracovní doba a flexibilní formy práce	100
5.3 Preference a realita při kombinaci rodiny a zaměstnání	105
5.4 Návrat (nástup) žen do zaměstnání po rodičovské dovolené	110
5.5 Služby péče o děti	114
II. Stabilita rodiny	121
6. Stručný úvod do témat stability rodiny	123
7. Formování a rozpad partnerství	125
7.1 Ideální představy o rodinném životě	125
7.2 Počátky partnerského života	126
7.3 Nesezdané soužití a manželství	130
7.4 Neshody a problémy v rodině	133
7.5 Příčiny rozpadu rodiny	136
7.6 Rodinný život po rozpadu rodiny	141

8. Dopady měnící se role otců	145
8.1 Genderová dělba rolí a rodičovské strategie	145
8.2 Zapojení otců do péče a výchovy dětí	146
8.3 Otcovská poporodní péče jako nástroj podpory aktivního otcovství	149
8.4 Otcovství a (krize) mužství	151
9. Vztahy v rodinách s dětmi a institucionální podpora jejich stability	156
9.1 Stabilita rodiny	156
9.2 Ohrožení stability partnerství	157
9.2.1 Partnerská krize	157
9.2.2 Děti v partnerské krizi rodičů	161
9.3 Ohrožení stability rodiny dítěte rozpadem partnerství rodičů	161
9.4 Stabilita rodiny dítěte po rozchodu/rozvodu rodičů	178
9.4.1 Následky rozchodu/rozvodu	178
9.4.2 Rekonstituované rodiny	180
9.4.3 Neúplné rodiny	184
10. Finanční aspekty stability rodiny	186
10.1 Ohrožení rodin finanční nestabilitou	186
10.2 Ekonomické souvislosti rozpadu partnerství	190
10.2.1 Dopad rozchodu či rozvodu partnerů na příjmovou situaci domácnosti samoživitele	190
10.2.2 Dopad úmrtí jednoho z partnerů na příjmovou situaci domácnosti pozůstalého	194
10.2.3 Bydlení po rozpadu úplné rodiny	196
11. Rozvody v pozdějších fázích životního běhu	199
11.1 Partnerství pozdějších životních fází – úvod k pojetí konceptu	199
11.2 Délka trvání manželství a důvody rozvodu	201
11.3 Specifika pozdních fází životního cyklu	205
Shrnutí	208
Literatura	220
Datové zdroje	246
Seznam užívaných zkratk	248
Výtahy z oponentských posudků	250